

Sestry východnej Európy – Centrum excelencie pre kontrolu tabaku

ŠTVRŤROČNÝ SPRAVODAJKA

8. ČÍSLO, AUGUST – DECEMBER 2016

MAĎARSKO

Alžbetina fakultná nemocnica (Soproni Erzsébet Oktató Kórház) a Rehabilitačný ústav v Šoproni hostil v spolupráci s Národným ústavom pre tuberkulózu a respiračné ochorenia Koranyiho tretí tohtoročný workshop pod názvom „Osvedčené metódy intervencie pri odvykaní od fajčenia používané počas každodennej ošetrovateľskej praxe“.

Dr. Márta Fényes, odborná poradkyňa, a Erika Pataki, registrovaná špecialistka v oblasti propagácie zdravia, zastupujúca Metodické centrum pre odvykanie od fajčenia v rámci Koranyiho ústavu, prednášali o teoretických aspektoch vrátane nikotínovej závislosti, o psychických, fyzických a fyziologických okolnostiach súvisiacich s odvykaním, o krátkej intervencii, o farmakoterapii a intervenčných metódach pri odvykaní od fajčenia a tiež o praktických stránkach odvykania a o prevencii recidívy.

Účastníci workshopu pochádzali z rôznych pracovísk – od oddelenia dlhodobej starostlivosti a rehabilitácie (16) cez oddelenie predoperačnej a pooperačnej starostlivosti (3) až po sestry navštevujúce rodiny a školy (3) a špecialistov v odbore ušno-nosno-krčné (1), špecialistov v gynekológii (1) a v internom lekárstve (1).

Na jeseň náš maďarský tím preložil a upravil príručku pre sestry. Všetci mali veľkú radosť, že sa táto dôležitá pomôcka bude môcť šíriť a široko využívať i v Maďarsku.

ČESKÁ REPUBLIKA

22. 8. 2016

Článok vychádzajúci z tlačovej konferencie (ktorá sa zameriavala predovšetkým na depresie a fajčenie) bol zverejnený 22. augusta 2016.

<http://www.zdravotnickydenik.cz/2016/08/sestier-kuracek-pomalu-ubyva-v-cesku-jich-ale-stale-mame-skoro-sestkrat-vic-nez-v-usa/>

5. 9. 2016

Iveta Nohavová mala v Olomouci 2 prednášky, jednu o úlohe onkologických sestier a o kontrole tabaku a druhú o projekte EE-COE.

V DŇOCH 7. – 9. 9. 2016 SA V PRAHE KONALA KONFERENCIA SRNT EUROPE.

České sestry zorganizovali predkonferenčný workshop SRNT Europe. Workshop, na ktorom sa zúčastnilo 14 poslucháčov, viedla Stanislava Kulovaná, Vladislava Felbrová, Kateřina Malá a Eva Roubíčková.

Fotografia č. 1: Značenie predkonferenčného workshopu

Fotografia č. 2: České sestry, profesorka Eva Králíková a Grace Wong, riaditeľka organizácie Smokefree Nurses z Nového Zélandu (zľava: Stanislava Kulovaná, Eva Králíková, Grace Wong, Vladislava Felbrová, Kateřina Malá)

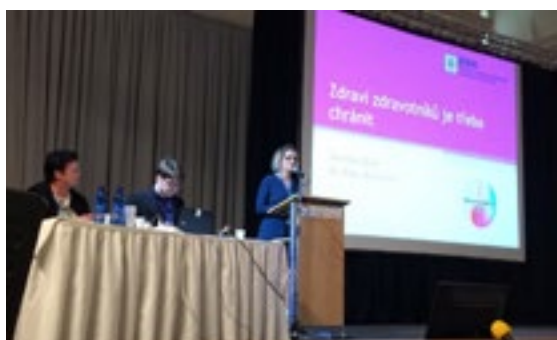
Fotografia č. 3: Fotografia z workshopu

Pre ústnu posterovú prezentáciu bol na konferencii SRNT Europe prijatý poster s titulkom „Školenie školiteľov na workshopoch ako model pre zlepšenie schopnosti sestier intervenovať v prípade závislosti od tabaku – model určený pre východnú Európu“.

Fotografia č. 4: Niekoľko českých sestier pri prezentácii postera na konferencii SRNT (Stanislava Kulovaná, Iveta Nohavová, Vladislava Felbrová)

Katka Malá a prof. Eva Králíková prednášali na víkendovej konferencii v Juhomoravskom okrese.

Fotografia č. 5: Katka Malá pri prednáške

Prof. Eva Králíková usporiadala 12. októbra v Ústave hygieny a epidemiológie 1. lekárskej fakulty Univerzity Karlovej a Všeobecnej fakultnej nemocnice v Prahe seminár so zameraním na „Rolu sestry v onkologickej prevencii“, v rámci ktorého na súvisiace témy prednášali profesorka Eva Králíková, Stanislava Kulovaná a Iveta Nohavová.

17. októbra 2016 prednášala Iveta na konferencii EONS 10 v Dubline na tému „Hľadanie odpovedí na problém vysokej prevalencie fajčiarstva medzi českými zdravotnými sestrami – výsledky skupinových diskusií „focus groups“.

V priebehu Svetového onkologického kongresu organizovaného v Paríži medzi 30. októbrom a 3. novembrom 2016 Úniou pre medzinárodnú kontrolu rakoviny (UICC) usporiadala Nadácia Bristol-Myers Squibb sympóziu pre príjemcov grantov. V mene všetkých zúčastnených predstavila Iveta projekt EE-COE „Sestry východnej Európy – Centrum excelencie pre kontrolu tabaku“. Svoju ohromnú podporu projektu EE-COE vyjadrili i Dr. Stella Bialous a Dr. Linda Sarna, ktoré sa na kongrese takisto zúčastnili.

9. novembra 2016 zorganizovala Spoločnosť pre liečbu závislosti od tabaku (SLZT) konferenciu „Tabak a zdravie“.

Fotografia č. 6: Niekoľko pracovníkov SLZT a ich spolupracovníkov (z ktorých niektorí na konferencii tiež prednášali).

RUMUNSKO

Catie Gulie, rumunská vedúca sestra – „šampiónka“ („nurse champion“) a vedúca sestra projektu, bola pozvaná, aby sa 8. septembra 2016 zúčastnila na diskusnom fóre k zavedeniu celoštátnej stratégie s cieľom obmedzenia spotreby tabaku v Rumunsku. Zastupovala na ňom Európsku federáciu zdravotných sestier a zároveň Rumunskú ošetrovateľskú asociáciu. Bola to vynikajúca príležitosť, ako dosiahnuť to, aby sestry mali v týchto dôležitých diskusiách hlas. A tiež príležitosť na diskusiu na tému, ako by sa mohli materiály spracované pre projekt EE-COE rozširovať v rámci európskej siete.

29. októbra 2016 usporiadala Rumunská ošetrovateľská asociácia ošetrovateľskú konferenciu s názvom „Zlepšovanie ošetrovateľských služieb“, ktorá sa konala v Bukurešti v hoteli Golden Tulip Times v konferenčnej sále Panorama. Na konferencii sa zúčastnilo 80 poslucháčov – učiteľov ošetrovateľstva, zdravotných sestier a študentov ošetrovateľstva a takisto 4 sestry z Moldavskej republiky z Kišineva.

- Na konferencii Ecaterina Gulie predstavila projekt „Odvyskanie od fajčenia“ a jeho jednotlivé časti z priebehu dvoch rokov;
- spracovanie materiálov – ich preklad do rumunčiny a úprava,
- usporiadanie dvoch diskusných skupín „focus groups“,
- usporiadanie piatich workshopov pre zdravotné sestry – zúčastnilo sa 106 sestier,
- preklad do rumunčiny a úprava príručky pre sestry, ktorej sa vytlačilo 1 000 kusov,
- šírenie informácií a materiálov,

- vypracovanie onlinového kurzu odvykania od fajčenia: **Zdravotné sestry liečia závislosť od tabaku v onkologickom prostredí a pomáhajú fajčiarom prestať fajčiť: podpora sestier pri odvykaní od fajčenia.**

Účastníci potom odpovedali na demografický dotazník:

- 29 zo 106 zdravotných sestier fajčí,
- 25 zo 106 sestier fajčí každodenne,
- 19 sestier sa v posledných 12 mesiacoch pokúsilo prestať fajčiť,
- 14 sestier sa v súčasnosti snaží prestať fajčiť,
- s odpoveďí, že by sestry mali ísť dobrým príkladom a nefajčiť, rozhodne súhlasí 76 sestier a súhlasí 21 sestier.

Účastníci konferencie vysoko oceňovali prácu vedúcich sestier v rámci projektu a tiež všetky odovzdané informácie a materiály vrátane príručky pre sestry.

SLOVENSKO

Pre ústnu posterovú prezentáciu bol na konferencii SRNT Europe prijatý poster s titulkom „Sestry východnej Európy – Centrum excelencie pre kontrolu tabaku – Slovenská republika 2016“.

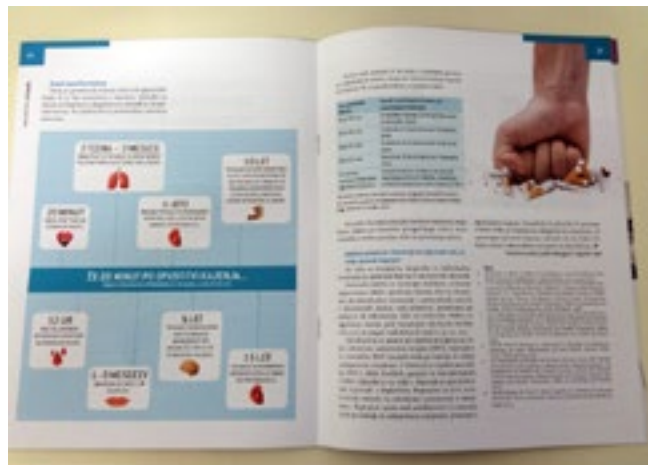
Fotografia č. 7: Gabriel Bálint pred posterom

Slovenský tím tohto roku na jeseň takisto preložil a upravil príručku pre sestry. Všetkých päť krajín zúčastňujúcich sa na projekte už teda má k dispozícii túto dôležitú pomôcku a môže ju ďalej popularizovať a široko využívať.

Gabriel Bálint, vedúca sestra, spolu s ďalšími členmi projektu dokončujú všetky potrebné kroky na doplnenie autodidaktických (AD) testov (post-testov) do e-learningových webinárov, ktoré slovenským sestram umožnia, aby za túto aktivitu i naďalej získavali kredity. Dúfame, že to posluží ako motivácia, ktorá priláka ďalšie sestry.

SLOVINSKO

Katarina Lokar napísala do jesenného čísla spravodajcu Onkoskop článok o odvykaní od fajčenia. Onkoskop je interný spravodajca Onkologického ústavu v Lublani (ústav má 1 000 zamestnancov); jedna z jeho častí sa zaoberá propagáciou zdravia. Katarina sa rozhodla, že napíše o prínosoch skoncovanie s fajčením. Predpokladala, že väčšina pracovníkov onkologického centra si je vedomá škodlivosti fajčenia a každý deň vidí jeho následky. Rozhodla sa preto zdôrazniť pozitívny aspekt skoncovania s cigaretami, spočívajúci v jeho okamžitej a dlhodobej investícii do zdravia.

Fotografia č. 8: Zverejnený článok (1. časť)

Fotografia č. 9: Zverejnený článok (2. časť)

S veľkou radosťou blahoželáme Dr. Linde Sarna, medzinárodne uznávanej odborníčke v odbore propagácie ošetrovateľskej úlohy v kontrole tabaku a v onkologickom výskume zameranom na pacientov s rakovinou pľúc, k jej menovaniu dekanou fakulty ošetrovateľstva na univerzite UCLA. Jej menovanie bolo oznámené 8. novembra 2016. Úprimne všetci Linde blahoželáme!

Fotografia č. 10: Dr. Linda Sarna

Radi by sme využili túto príležitosť a poďakovali sa našim slovinským partnerom podieľajúcim sa na projekte:

Katarine Lokar, RN, BSc.,
vedúcej sestry

a Dr. Tomaži Čakšovi
z poradného výboru

POZNÁMKA NA ZÁVER:

Pretože projekt EE-COE sa na konci decembra r. 2016 chýli k svojmu záveru, stretli sa všetci partneri zúčastňujúci sa na projekte 3. decembra 2016 na záverečnej schôdzi v Rakúsku vo Viedni. V prvej polovici rokovania, keď Stella Bialous, Marjorie Wells a Iveta Nohavová podrobne hovorili o zhrnutí projektu, sa k nemu pripojila Catharine Grimes, riaditeľka Nadácie Bristol-Myers Squibb. Mali sme veľkú radosť, že sa k nám Catharine pripojila a že sa môžeme pochváliť úspešnými výsledkami projektu.

Fotografie č. 11: Dr. Márta Fényes pri prezentácii zhrnutia projektu za Maďarsko

Fotografia č. 12: Catharine Grimes, riaditeľka Nadácie Bristol-Myers-Squibb

Každá krajina potom prezentovala súhrn výsledkov a úspechov projektu. Bolo naozaj pozoruhodné sledovať, čo každá krajina bola schopná dosiahnuť.

Fotografie č. 13: Stella Bialous víta účastníkov

Popoludňajšie rokovanie bolo venované vyhodnoteniu výsledkov jednotlivých krajín (konkrétne e-learningovej aktivity a údajov vyplývajúcich z focus groups) a interpretácii dát a zameralo sa takisto na postup pri popularizácii projektu.

Fotografia č. 14: Stella pri hodnotení analýzy dát vyplývajúcich z focus groups

Radi by sme využili túto príležitosť a poďakovali sa vám všetkým za vynikajúcu prácu, ktorú ste odvedli pri zvyšovaní informovanosti o kontrole tabaku a o možnostiach intervencie pri liečbe závislosti od tabaku dostupných zdravotným sestram v strednej a východnej Európe! Obrovská vďaka aj Dr. Stelle Bialous a celému vedúcemu tímu i Nadácii Bristol-Myers Squibb za ich podporu projektu. Bez vás by nebol možný.

Ďakujeme!!

Projekt Centra excelencie pre sestry východnej Európy v kontrole tabaku bol umožnený vďaka grantu Nadácie Bristol-Myers Squibb udelenému Medzinárodnej spoločnosti sestier v onkologickej starostlivosti (ISNCC).

